

FITS 1 hankeryhmän kokous

Aika: Perjantai 08.03.2002 klo 9.00 – n. 11:30

Paikka: Liikenne- ja viestintäministeriö, kokoushuone LINKKI, Etelä-Esplanadi 18, 6. kerros

Läsnä:

Matti Roine, pj	LVM
Mikko Melasniemi	TT
Jari Jakonen	Tieliikelaitos
Heidi Hirvonen	RHK
Kristiina Soini	Ilmatieteen laitos
Jouko Ruuttunen	Tietoenator Oyj
Pasi Mäkinen	CapGemini Oy
Juhani Bäckström	SCC Viatek Oy
Samuli Simojoki	HIIT
Kristian Appel	Traficon Oy
Pekka Leviäkangas	VTT (koordinaattorin edustaja)
Markus Väyrynen, siht.	SITO-Konsultit Oy

1. Avaus ja asialistan tarkistus

Matti Roine avasi kokouksen. Asialista hyväksyttiin.

2. Edellisen kokouksen muistio

Matti Roine kävi läpi edellisen kokouksen muistion. Muistion sivulla 3 ”TelemArk/Karen vertailu” –kohdassa oleva viimeinen kappale siirretään kohtaan muut asiat. Karen koulutus Viking/Frame-S järjestämänä on 23-25 syyskuuta. Muistio hyväksyttiin em. muutoksin.

3. FITS –ohjelman ja hankealueen 1 tilannekatsaus

Matti Roine kävi läpi tilannekatsauksen. Todettiin, että FITS:n budjetti on tarkistettu ja resursseja lisätty. FITS1:n osalta tämä tarkoittaa, että kaikki aiotut hankkeet (myös uudet ITS Finland ja Kalkati) saadaan liikkeelle. Käynnissä olevat FITS1:n hankkeet etenevät aikataulussaan.

Hankealueessa 2 aloitetaan selvitys käyttäjien tarpeiden ja palvelujen tarpeellisuuden tutkimiseksi. HEILI –ohjelma on lähtenyt liikkeelle hyvin. Hankkeita on vireillä tai käynnissä noin 30. Yksi merkittävimmistä on Joukkoliikenneportaalin toteutus.

Lisäksi todettiin, että hankkeiden raportointivaiheessa tulisi raportoinnin vaatimat julkaisuluvat (mm. kuvat ja kartat) selvittää ja hoitaa hankkeiden toimesta.

4. FITS –ohjelman ja hankealueen 1 tilannekatsaus

Tavaraliikenteen telematiikan järjestelmäarkkitehtuuri

Tavaraliikenteen telematiikan järjestelmäarkkitehtuuria ja esiselvityksen tuloksia esitellään seuraavassa hankeryhmän kokouksessa.

HelpDesk

Pekka Leviäkangas kertoi HelpDesk –hankkeen tilanteesta. Hanke sisältää kolme eri osiota:

- TelemArk järjestelmäarkkitehtuurin käytännön soveltamisen tukipalvelu, joka tapahtuu workshopien (5 kpl) muodossa. Workshopeja järjestetään kysynnän mukaan.
- T9 ”Liikennetelematiikan arkkitehtuurin ja standardoinnin kehittämisen hallinta” www –sivujen päivitys yhden kerran vuoden 2002 aikana.
- Liikennetietokirjaston kokoaminen ja sen täydentäminen.

Ensimmäiset tukipalvelut järjestetään Heili –ohjelman puitteissa. Lisäksi Oulun seudulta on esitetty pyyntö workshopin järjestämiseksi. Tieliikelaitoksen hankkeilla voisi myös olla tarvetta tukipalveluille.

Sovittiin, että HelpDesk –palveluja esitellään FITS –kevättapahtumassa. Lisäksi palveluista ilmoitetaan FITS –ohjelman www –sivuilla.

TelemArk-Karen vertailu

Pasi Mäkinen esitteli TelemArk-Karen vertailun tuloksia. Vertailu suoritettiin yhdessä kahden päivän workshopissa. Mm. seuraavia asioita tuli esille:

- Arkkitehtuureilla on paljon yhteisiä toimintoja ja niiden logiikka on sama. Tässä valossa niitä voi käyttää yhdessä.
- Toisaalta arkkitehtuurien terminologiat poikkeavat toisistaan ja termien määritelmät puuttuvat. Lisäksi arkkitehtuurit voivat päältä katsottuna näyttää erilaisilta, mutta ovat sisällöltään samanlaisia. Mm. edellä mainitut seikat voivat tehdä arkkitehtuurien yhteiskäytöstä vaikean.

Workshop –työn tuloksina suositetaan mm. arkkitehtuurien auditointia, joka osittain jo tämän työn yhteydessä tehtiin. Lisäksi arkkitehtuurien määritelmät ja terminologia tulisi yhdenmukaistaa. Työn tuloksena laaditaan myös esimerkkejä siitä, kuinka arkkitehtuureja voi hyödyntää julkisen ja yksityisen sektorin näkökulmasta.

Työn loppuraportti valmistuu muutaman viikon sisällä, jolloin materiaali siirretään myös FITS –ohjelman www –sivuille. Raportin ja tulosten pohjalta järjestetään asiantuntijapalaveri LVM:ssä, jossa pohditaan työssä esille tulleiden asioiden aiheuttamia jatkotoimenpiteitä.

Liikennetelematiikan pelisäännöt

Juhani Bäckström esitteli ”Liikennetelematiikan pelisäännöt” –hankkeen tilannekatsauksen. Hankkeessa on määritetty neljä eri ratkaisumallia

---

(ongelmakenttää), joista valitaan aiheet ja yhteiset ”tärkeät ongelmat” lopullisia tarkasteluja varten. Ratkaisumallit ovat:

- Tietojen tekijä-, omistus-, luovutus- ja käyttöoikeudet
- Yksityisyyden suoja
- Kilpailuttaminen
- Mobiilipalvelujen hinnoitteluperiaatteet.

Esitysmateriaali on muistion liitteenä.

Keskusteluissa tuli esille mm. seuraavia asioita:

- Tiedon oikeellisuus ja siihen liittyvät vastuukysymykset liikenteen ohjauksessa sekä tiedon välittäminen muuttumattomana ovat tärkeitä ja huomioitavia asioita.
- Lapin yliopistossa on valmistumassa aiheeseen liittyvä tutkimus ”Julkinen sektori verkkoyhteiskunnan toimijana: Lainsäädännölliset lähtökohdat Barents porttaaliin”. Yhteyshenkilönä toimivat Ari Koivumaa Lapin yliopistosta ja Martti Miettinen Transys Oy:stä.
- EU:ssa on tehty alustavaa työtä direktiivin pohjaksi perustana eEUROPE 2002: EU:n laajuisten puitteiden luominen julkisen sektorin tiedon hyödyntämiselle. Matti Roine toimittaa julkaisun konsultille.
- Hallituksen asettamassa maksupolitiikkatyöryhmässä sivutaan aiheeseen liittyviä asioita. Matti Roine hoitaa materiaalia konsultille.
- Mona ja Navi hankkeissa käsitellään yksityisyyteen ja muita mobiilipalveluihin liittyviä lakiongelmia. Sovittiin, että pyritään järjestämään palaveri mahdollisten päällekkäisyyksien poistamiseksi.

Hanketta esitellään FITS –ohjelman kevättapaamisessa.

5. Viking –ohjelma ja telematiikan arkkitehtuurin kehitystyö

Kristian Appel kertoi Viking –ohjelman puitteissa tapahtuneesta telematiikan arkkitehtuurin kehitystyöstä. Työ on keskittynyt mm. yhteistyöverkoston luomiseen ja ylläpitämiseen sekä pohjoismaissa ja EU:ssa tapahtuvan alan kehityksen (mm. Karen ja DATEX) seuraamiseen.

Tällä hetkellä Viking –ohjelmalla on rahoituksen puitesopimus komission kanssa vuoden 2006 loppuun. Seuraavia tärkeitä tapahtumia ovat 14-15.5.2002 järjestettävä Viking –seminaari Helsingissä sekä 23-25.9.2002 järjestettävä Karen/Frame –seminaari. Lisäksi kevään aikana ilmestyy uusi telematiikan sanakirja, jossa on 480 termiä. Lisää tietoa Viking –ohjelmasta löytyy mm. osoitteesta: www.viking.ten-t.com/VikingExtern

Lisäksi Appel kertoi eurooppalaisesta FRAME (European ITS Framework Architecture) –työstä. Tällä hetkellä on käynnissä kaksi projektia FRAME-NET ja FRAME-S. Ensimmäinen koordinoi ja edistää järjestelmäarkkitehtuurin (Karen) käyttöönottoa Euroopassa. Jälkimmäisessä projektissa kehitetään ja ylläpidetään Karenia sekä järjestetään koulutusta ja tukipalveluja Kareniin ja kansallisten arkkitehtuurien kehittämiseen liittyen. Enemmän tietoa FRAMEsta löytyy osoitteesta: www.frame-online.net.

---

6. Uudet hanke-ehdotukset

Juhani Bäckström esitteli lyhyesti projektiehdotusta ”Esiselvitys DARC – palvelun käyttömahdollisuuksista liikennetelemaattisissa sovelluksissa”. Alustavasti todettiin, että ehdotus voisi sopia Heili –ohjelmaan, jossa jo tutkitaan samantyyppisiä asioita. Sovittiin, että Bäckström on yhteydessä Heili –ohjelman koordinaattoriin Juhani Vehviläiseen. Hankkeen jatkosta sovitaan myöhemmin.

7. Jatkotoimenpiteet

ITS Finland ja KALKATI/Liikennetietokirjasto –hanke-ehdotuspyynnöt laitetaan liikkeelle viikolla 11. Ehdotukset pyydetään Liikenne- ja viestintäministeriöön. Hankkeen vetäjä ja hankesihteeri käyvät saapuneet tarjoukset alustavasti läpi. Ehdotukset käsitellään riippumattomalla (jäävillä) hankeryhmällä 4.4.2002 klo 9.00 alkaen.

TelemArk-Karen vertailun tuloksiin ja jatkoon liittyvä palaveri järjestetään LVM:ssä 10.4.2002 klo 9.00 alkaen.

8. Muut asiat

FITS-, Heili-, Navi ja Mona hankkeisiin liittyen järjestetään ”Road Show”, joka aloittaa Oulusta 24.4.2002.

25-27.4.2002 järjestetään Oulussa EMC (The Excellence in Mobile Service) –seminaari.

DATEX –käyttäjäseminaari järjestetään alustavan tiedon mukaan 5-6.6.2002 Roomassa.

LVM järjestää Ajoneuvopäätöseminaarin. Paikka on RAKE-sali, Erottajankatu 4C, kolmas kerros ja aika on 19.3.2002 klo 12-16.30

Tiehallinnossa järjestetään Trident –info maanantaina 18.3.2002 klo 9.00-11.00. Lisätietoja voi kysyä Maritta Polviselta.

9. Kokouksen päättäminen ja seuraava kokous

Seuraava kokous järjestetään 23.4.2002 klo 9.00. Tarkempi paikka ilmoitetaan myöhemmin. Puheenjohtaja päätti kokouksen.

JAKELU Osallistujat
FITS 1 hankeryhmä
FITS –koordinaattori
Hanna Pajunen-Muhonen SysOpen Oyj

LIITTEET Juhani Bäckströmin esitys ”Liikennetelematiikan palveluiden pelisäännöt” –tilannekatsaus.
